

ZPOW.6126.48.2023

UCHWAŁA NR 220/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 25 września 2023 r.

w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców
w okręgu wyborczym nr 4 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

Na podstawie art. 218 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza, po rozpatrzeniu odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, złożonego przez osobę zgłaszającą listę, od uchwały Nr 12/2023 Okręgowej Komisji Wyborczej w Bydgoszczy z dnia 22 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr 4 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

postanawia

oddalić odwołanie.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr 12/2023 Okręgowej Komisji Wyborczej w Bydgoszczy z dnia 22 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr 4 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r., zwaną dalej „uchwałą nr 5/2023” Okręgowa Komisja Wyborcza w Bydgoszczy, zwana dalej „Komisją” odmówiła rejestracji listy kandydatów na posłów zgłoszonych w okręgu wyborczym nr 4 przez Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, zwany dalej „Komitetem”, z powodu niespełnienia wymogu, o którym mowa w art. 210 § 2

Kodeksu wyborczego.

W dniu 25 września 2023 r., tj. w ustawowym terminie, zostało doręczone Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie złożone przez osobę upoważnioną przez Pełnomocnika Komitetu do zgłoszenia listy kandydatów na posłów.

W odwołaniu osoba upoważniona do zgłoszenia kandydata:

- 1) wnosi o uchylenie uchwały nr 5/2023 w całości oraz rejestrację listy;
- 2) zarzuca uchwale nr 5/2023:
 - a) naruszenie 210 § 2 Kodeksu Wyborczego;
 - poprzez jego zastosowanie i uwzględnienie złożonego oświadczenia o skorzystaniu z uprawnienia, o którym mowa w art. 210 § 2 Kodeksu Wyborczego, wbrew woli składającego i w sytuacji, gdy przepisy Kodeksu wyborczego oraz uchwały Państwowej Komisji Wyborczej nie przewidują możliwości złożenia oświadczenia ze skutkiem, jaki określiła Komisja,
 - poprzez jego wadliwe zastosowanie i dokonanie weryfikacji zachowania wymogów w kontekście braku zaistnienia warunków dla oceny spełnienia przez Komitet Wyborczy wymogu z art. 210 § 1 w wz. z art. 209 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego w co najmniej w połowie okręgów wyborczych z uwagi na przedwczesność takiej oceny, a co za tym idzie wydanie zaskarżonej uchwały przedwcześnie,
 - wz. z art. 210 § 1 w wz. z art. 209 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego poprzez ich niezastosowanie i brak uwzględnienia konieczności zaistnienia przesłanek dla możliwości dokonania oceny spełnienia przez Komitet Wyborczy wymogu z art. 210 § 1 w zw. z art. 209 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego w co najmniej połowie okręgów wyborczych, a co za tym idzie dokonanie oceny takiej przedwcześnie i bez możliwości stwierdzenia, czy wymogi te zostały spełnione, wobec czego nie zmaterializowały się przesłanki dla oceny zachowania wymogów przez Komitet, a w konsekwencji wydanie zaskarżonej uchwały przedwcześnie,
 - b) naruszenie art. 216 § 2 Kodeksu wyborczego poprzez jego wadliwe

zastosowanie i wydanie uchwały w przedmiocie odmowy rejestracji listy kandydatów, wówczas, gdy w świetle złożonego oświadczenia w trybie art. 210 § 2 Kodeksu Wyborczego nie zaszły podstawy do uzupełnienia wykazu podpisów, a uchwała o odmowie rejestracji listy wydana została przedwcześnie,

- c) naruszenie art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej poprzez wydanie zaskarżonej uchwały z naruszeniem wartości demokracji, równości, państwa prawnego oraz pluralizmu,
- d) naruszenie art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wydanie zaskarżonej uchwały z naruszeniem zasad demokratycznego Państwa prawa,
- e) naruszenie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wydanie zaskarżonej uchwały z naruszeniem zasad praworządności,
- f) naruszenie art. 96 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wydanie zaskarżonej uchwały z naruszeniem zasady powszechności i równości wyborów,
- g) naruszenie praw komitetu wynikających z uchwały nr 62/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych dotyczących przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na posłów i kandydatów na senatora w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.,
Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zgodnie z art. 210 § 2 Kodeksu Wyborczego, że Komitet wyborczy, który z zachowaniem wymogów określonych w § 1, tj. dołączeniem do zgłoszenia wykazu podpisów poparcia co najmniej 5000 wyborców, zgłosił listy kandydatów co najmniej w połowie okręgów wyborczych, uprawniony jest do zgłoszenia dalszych list bez poparcia zgłoszenia podpisami wyborców. Zgłoszenia list kandydatów przez komitety wyborcze bez zachowania wymogu, o którym mowa w § 1 uznaje się za skuteczne, jeżeli listy kandydatów zgłoszone z zachowaniem wymogów określonych w § 1 zostaną zarejestrowane co najmniej w połowie okręgów wyborczych.

Zdanie pierwsze powyższego artykułu stanowi, że Komitet, który **zgłosił** listy kandydatów co najmniej w połowie okręgów wyborczych, może zgłosić listy w pozostałych okręgach, bez wykazów podpisów przedkładając właściwej okręgowej komisji wyborczej stosowne oświadczenie o skorzystaniu z uprawnienia wynikającego z art. 210 §1 Kodeksu wyborczego. Natomiast zgodnie ze zdaniem drugim lista kandydatów na posłów, która została zgłoszona bez wykazów podpisów poparcia wyborców, może zostać zarejestrowana tylko w sytuacji, gdy w co najmniej 21 okręgach listy kandydatów, do zgłoszenia których dołączone zostały wykazy podpisów poparcia co najmniej 5000 wyborców, zostaną **zarejestrowane**.

Jak wskazała Komisja w uchwale w dniu 4 września 2023 r. o godz. 9:15 osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców zgłosiła do Komisji listę kandydatów w okręgu wyborczym nr 4, załączając do zgłoszenia wykaz podpisów wyborców popierających listę składający się z 882 arkuszy. Sprawdzenie wykazu zostało przeprowadzone przez Komisję w dniach od 4 do 7 września 2023 r. W trakcie tych czynności osoba dokonująca zgłoszenia listy dwukrotnie uzupełniła wykaz podpisów o dodatkowe arkusze: w dniu 5 września 2023 r. o godz. 15:00 (108 arkuszy) oraz w dniu 6 września 2023 r. o godz. 14:45 (46 arkuszy), które także zostały sprawdzone przez Komisję. W wyniku sprawdzenia ustalono, że spośród 8 651 podpisów wyborców 4 786 Komisja uznała za prawidłowe, zaś 3 865 za wadliwe.

Jak wynika z uzasadnienia uchwały osoba dokonująca zgłoszenia listy była obecna przy czynnościach weryfikacyjnych, a także była na bieżąco informowana o wynikach przeprowadzanego przez Komisję sprawdzenia wykazu podpisów, w tym o ostatecznym rezultacie sprawdzenia. W dniu 6 września 2023 r. o godz. 14:50 osoba dokonująca zgłoszenia listy złożyła Komisji na piśmie oświadczenie o skorzystaniu z uprawnienia, o którym mowa w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego tj. uprawnienia do dokonania zgłoszenia bez jego poparcia podpisami wyborców. Wobec złożenia przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego Komitetu oświadczenia o zgłoszeniu listy kandydatów bez poparcia zgłoszenia podpisami wyborców postępowanie w zakresie weryfikacji podpisów stało się bezprzedmiotowe.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że wobec braku zarejestrowania listy kandydatów na posłów Komitetu w co najmniej 21 okręgach wyborczych, Komisja uchwałą nr 5/2023 słusznie postanowiła odmówić rejestracji listy kandydatów na posłów Komitetu w okręgu wyborczym nr 41.

Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie z dnia 21 września 2023 r. znak ZPOW.6120.43.2.2023 skierowanym do okręgowych komisji wyborczych wskazała, że Komitet w 17 okręgach wyborczych ma zarejestrowane listy kandydatów na posłów spełniające warunek, o którym mowa w art. 210 § 1 Kodeksu wyborczego, tj. poparte podpisami co najmniej 5 000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym.

W przypadku wszystkich innych zgłoszeń list kandydatów dokonanych przez ten Komitet Wyborczy w trybie art. 210 § 1 Kodeksu wyborczego zakończyły się już postępowania odwoławcze i skargowe dotyczące odmowy zarejestrowania list przez okręgowe komisje wyborcze.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje przy tym, że wbrew twierdzeniu Skarżącego, Komitet dokonał zgłoszenia list kandydatów na posłów w Okręgowych Komisjach Wyborczych w Szczecinie, Słupsku, Bydgoszczy i Radomiu na podstawie oświadczenia o skorzystaniu z uprawnienia, o którym mowa w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że osoba zgłaszająca listę kandydatów na posłów, która w zgłoszeniu zadeklarowała, że dołączono do niego wykaz podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy, może po dokonaniu zgłoszenia złożyć komisji oświadczenie o skorzystaniu z uprawnienia, o którym mowa w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego. W takim przypadku wiążące jest to oświadczenie. Stąd też twierdzenia osoby wnoszącej odwołanie, że w czterech okręgach wyborczych, w których Komitet złożył wnioski wraz z podpisami nie doszło do zakończenia kontroli instancyjnej i wciąż ma szansę na uzyskanie rejestracji list w 21 okręgach wyborczych jest błędne i nieuprawnione. Dlatego też wszystkie zarzuty dotyczące naruszenia art. 210 § 2 i art. 216 § 2 Kodeksu wyborczego, w tym dotyczące przedwczesności uchwały są bezzasadne. Twierdzenia te i zarzuty wynikają

z niezrozumienia przepisów prawa wyborczego w zakresie zgłaszania list kandydatów. Niezależnie od ewentualnych rozstrzygnięć Sądu Najwyższego w sprawie skarg, Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców nie spełni warunku określonego w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza zauważa bowiem jak wskazano wyżej, że przepis ten stanowi, iż zgłoszenia list kandydatów przez komitety wyborcze bez zachowania wymogu, o którym mowa w art. 210 § 1 Kodeksu wyborczego (niepoparte podpisami co najmniej 5 000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym), uznaje się za skuteczne, jeżeli listy kandydatów zgłoszone z zachowaniem wymogów określonych w § 1 zostaną zarejestrowane co najmniej w połowie okręgów wyborczych, tj. co najmniej w 21 okręgach wyborczych. Jak wskazano wyżej, Komitet z zachowaniem wymogów określonych w art. 210 § 1 Kodeksu wyborczego zarejestrował jedynie 17 list, a kolejne listy kandydatów, które w wyniku rozstrzygnięć Państwowej Komisji Wyborczej lub Sądu Najwyższego mogą zostać jeszcze zarejestrowane, nie zostały zgłoszone z zachowaniem wskazanego wyżej wymogu.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że bezzasadne są zarzuty dotyczące naruszenia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Traktatu o Unii Europejskiej. Stosownie do art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Państwowa Komisja Wyborcza i okręgowe komisje wyborcze wykonują swoje czynności wyłącznie na podstawie i w granicach obowiązującego prawa. Państwowa Komisja Wyborcza informuje także, że każdej ustawie przysługuje domniemanie zgodności z Konstytucją.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że jak wynika z zaskarżonej uchwały osoba dokonująca zgłoszenia listy była obecna przy czynnościach weryfikacyjnych, a także była na bieżąco informowana o wynikach przeprowadzanego przez Komisję sprawdzenia wykazu podpisów, w tym o ostatecznym rezultacie sprawdzenia, dlatego też zarzuty w tym zakresie są niezrozumiałe.

Także zarzuty dotyczące rzekomo niespełniającego wymogów uzasadnienia uchwały są bezzasadne. Wskazać przy tym należy, że nie mają one znaczenia dla omawianej sprawy, gdyż zgłoszenie listy w okręgu wyborczym nr 4 odbyło się w trybie art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zdumiewające jest kwestionowanie uzasadnienia uchwały Komisji, w przypadku, gdy w uzasadnieniu odwołania wskazano inne zarzuty niż na jego wstępie. Poza tym wskazane w uzasadnieniu dane dotyczące liczby złożonych arkuszy są inne, niż w przypadku podpisów składanych – przed złożeniem oświadczenia – w Komisji. W uzasadnieniu odwołania podano nieprawidłowo, że złożono 792 arkusze podpisów (tyle złożonych arkuszy wskazano w zaskarżonej też uchwale Okręgowej Komisji Wyborczej w Szczecinie). Z uchwały Komisji wynika, że w okręgu nr 4 złożono ich łącznie 1036. Poza tym w uzasadnieniu odwołania dotyczącego rozstrzygnięcia Okręgowej Komisji Wyborczej w Bydgoszczy wskazano np., że „Tylko z tego względu należy uznać uchwałę komisji w Szczecinie za przedwczesną”. Mając powyższe na uwadze Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że kwestionowanie uzasadnienia Komisji jest całkowicie nieuprawnione.

W tym stanie rzeczy Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji.

Na podstawie art. 218 § 3 Kodeksu wyborczego od niniejszej uchwały pełnomocnikowi wyborczemu przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego w terminie 2 dni od daty podania jej do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Komisji Wyborczej.

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej:

Sylwester Marciniak

Zastępca Przewodniczącego

Państwowej Komisji Wyborczej:

Wojciech Sych

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:

Ryszard Balicki

Dariusz Lasocki

Maciej Miłoś

Konrad Składowski

Arkadiusz Pikulik